

Vlaams
Parlement

vergadering **C233**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

van 12 mei 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Lode Ceysens aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de nieuwe afdeling Vastgoedtransacties na de overheveling van het Federaal Aankoopcomité naar het Vlaamse Gewest - 1915 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Jan Bertels aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de Europese begrotingsaanbevelingen - 2118 (2014-2015)	8

VRAAG OM UITLEG van Lode Ceyskens aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de nieuwe afdeling Vastgoedtransacties na de overheveling van het Federaal Aankoopcomité naar het Vlaamse Gewest – 1915 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jan Hofkens

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Minister, ik wil u even bevragen over de regionalisering van het Federaal Aankoopcomité, die sinds 1 januari een feit is. De dienst zal ingekanteld worden in de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL), in de nieuwe afdeling Vastgoedtransacties. Die dienst behoudt de bevoegdheid om op te treden en opdrachten uit te voeren voor overheden die voordien een beroep deden op de aankoopcomités. We stellen op het terrein echter vast dat die overgang allerminst vlekkeloos is verlopen en voor heel wat vertraging zorgt.

Zo was de organisatiestructuur niet duidelijk bij het begin van het jaar en was er nog geen modelakte. We stellen vast dat nogal wat fietspadenprojecten en de aankoop van gronden voor bouwprojecten op dit moment stil liggen wegens het uitblijven van de aankoop van een aantal gronden.

Vorige week schaarde uw collega-minister Weyts zich aan de zijde van die openbare besturen die zich "slachtoffer voelen", zoals hij het zelf letterlijk zei. Hij stelde dat het al moeilijk liep voor de staatsvorming, maar dat het er niet op verbeterd is sinds de overheveling van de bevoegdheden van het Federaal Aankoopcomité naar Vlaanderen, integendeel zelfs. Verder zei hij te hopen dat de dienst in de toekomst vlotter en beter uitgerust zou kunnen werken.

Ik wil vandaag focussen op slechts één van de vertragende factoren, minister, namelijk dat er sinds de overheveling geen toegang meer is tot de belangrijkste databases en tools van de FOD Financiën, die voor de betrokken ambtenaren nochtans noodzakelijk zijn voor het opzoeken van kadastrale gegevens, vergelijkingspunten en eigendomstitels. Ik heb de indruk dat iedereen vandaag zo'n beetje op zijn eigen creatieve manier zoek- en speurwerk verricht, maar dat leidt natuurlijk tot de nodige vertragingen, terwijl die gegevens perfect voorhanden zijn op het federale niveau. Daar komt nog eens bij dat er nu meer werk moet gebeuren door minder ambtenaren én dat er gedurende een aantal maanden vrijwel niets gebeurd is.

Minister, waarom kan de nieuwe afdeling vastgoedtransacties niet beschikken over de gegevens van de FOD Financiën? Hoe kan die problematiek opgelost worden en tegen wanneer? Zijn er nog andere knelpunten die de werking van het Vlaamse aankoopcomité bemoeilijken? Hoe kunnen die worden opgelost?

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen (Open Vld): Minister, dit is een pertinente vraag, want als je vandaag bij de 308 gemeentebesturen gaat aankloppen, zal iedereen je daar voorbeelden van kunnen geven. Dat probleem bestond echter ook al in het verleden. Ik spreek met heel veel ervaring in het lokale bestuur. Ook vroeger, toen de aankoopcomités en de ontvangers van de registratie in actie traden, was dat op basis van wachtlijsten. Vaak kon je op basis van informele contacten toch wat beweging krijgen in zaken die op de een of andere manier geblokkeerd zaten.

Men zegt wel eens dat vroeger alles beter was, maar dat zal dan toch op een ander terrein geweest zijn dan dit, want er was toen al een groot probleem van

capaciteit, bezetting en beschikbare man- en vrouwkracht. Nochtans gaat het hier over een cruciale dienstverlening. Ze is immers vaak gekoppeld aan belangrijke openbare werken. Dan had je de budgetten, de bouwvergunningen en de medewerking van de hogere overheden, maar dan bleek dat het aankoopcomité op dat ogenblik niet beschikbaar was om schattingen te doen en grondtransacties te verrichten.

Wat wij nu op lokaal niveau doen ten aanzien van die commissarissen, zou de federale overheid zeker moeten doen. Als we informatie hebben, of het nu is voor de sociale zekerheid, voor ondernemingsnummers of voor tal van andere domeinen, dan zouden we die data moeten delen, minister. Dit is te belachelijk voor woorden. Voor mensen zijn wij 'de overheid'. De mensen wenden zich tot hun gemeentebestuur in verband met alle onderwerpen die zich op andere bestuursniveaus situeren. Dat mag eigenlijk geen punt zijn. Een overheid die vanuit een klantvriendelijke ingesteldheid vertrekt, zou hier geen issue van mogen maken.

Ik lanceer dan ook een oproep aan het adres van de FOD Financiën om die data te delen op dezelfde manier als dat op basis van de reciprociteit ook vanuit de andere overheden in de richting van de federale administraties moet gebeuren.

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Voorzitter, wat de heer Keulen daarnet over de vroegere werking heeft uiteengezet, is correct. Behoudens dit feit meen ik echter dat we dit probleem al enkele keren in deze commissie hebben aangehaald. Dat is geen verwijt aan het adres van de vraagsteller. De laatste keer is dit gebeurd naar aanleiding van de uiteenzetting die de Vlaamse Belastingdienst heeft gegeven. We hebben toen gediscussieerd over en oplossingen bedacht voor de samenwerking met de FOD Financiën en de uitwisseling van gegevens.

Minister, volgens mij bevinden we ons op dit ogenblik nog in dezelfde situatie. U houdt dezelfde timing aan. Ik hoop dat de samenwerking in de loop van de komende maanden vlotter zal verlopen. Ik kijk uit naar uw antwoord. Tenzij ik iets zou hebben gemist, neem ik aan dat we ons in dezelfde situatie bevinden.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp-a): Voorzitter, ik wil me enigszins bij de woorden van de heer Lantmeeters aansluiten. Volgens mij heeft deze commissie hier al een drietal keren over gediscussieerd. Dit neemt niet weg dat het een belangrijk issue blijft.

Minister, naar aanleiding van deze vraag om uitleg verwacht ik iets nieuws van u. Ik ben in volle verwachting dat u iets zult vermelden dat we nog niet weten. Het kan om een versnelling gaan. In het beste geval is het protocol met de FOD Financiën getekend.

Ik ben optimistischer dan de heer Lantmeeters. Voor ons blijft het belangrijk, zoals de heer Keulen al heeft aangehaald, dat de regionale aankoopcomités goed en snel werken. Dit moet het mogelijk maken een aantal infrastructuurprojecten van lokale overheden voort te zetten. Tijdens vorige besprekingen is gebleken dat dit in deze commissie breed wordt gedeeld. De lokale overheden moeten gratis een beroep op de aankoopcomités kunnen blijven doen om de aktes te behandelen en finaal te verleiden.

We mogen niet volledig in de richting gaan van het protocol met de landmeters. Ik neem aan dat u daar straks ook iets over zult zeggen. Wat is op dat vlak de

stand van zaken? Is dat nu al dan niet volledig gefinaliseerd? Er bestaat wat onrust op het terrein. Los van de principes, is de vraag of dit protocol volledig en tot in de puntjes is gefinaliseerd.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Voorzitter, de toegang tot de gegevens van de FOD Financiën is in deze commissie al een aantal keren aan bod gekomen. Er zijn ook al schriftelijke vragen over gesteld. Ik zal nogmaals een stand van zaken geven.

De FOD Financiën weigert de rechtstreekse toegang tot zijn databank. Met betrekking tot de overname van de erf- en registratiebelasting hebben de FOD Financiën en VLABEL een protocol afgesloten. In dat protocol staat dat de FOD Financiën, met het oog op de raming van de venale waarde van onroerende goederen, door middel van een webservice de verkoopprijs van in de databank opgenomen vergelijkbare goederen ter beschikking zal stellen. Dit wordt momenteel nog verder technisch onderzocht.

Momenteel bestaat die webservice nog niet. De betekent dat de verkoopprijzen via mail bij de FOD Financiën moeten worden opgevraagd. VLABEL zal eigendomstitels steeds bij de FOD Financiën moeten opvragen. Deze gegevens zullen niet door middel van de webservice ter beschikking worden gesteld. De FOD Financiën beschouwt deze gegevens niet als een aspect van de taken van VLABEL. De FOD Financiën is en blijft van mening dat VLABEL deze gegevens moet blijven opvragen.

Het protocol tussen VLABEL en de FOD Financiën is in de aanloop naar de operationalisering van de Coördinatiestructuur voor patrimoniuminformatie (CSPI) afgesloten. Het samenwerkingsakkoord met betrekking tot het CSPI is ondertussen door alle deelstaten en door de federale overheid goedgekeurd. De goedkeuringen door het Waals Parlement en het Brussels Parlement zijn op respectievelijk 19 maart 2015 en 2 april 2015 in het Belgisch Staatsblad verschenen. De volgende stap bestaat uit de aanduiding van de leden van de raad van bestuur. Pas daarna kan met de verdere uitrol worden gestart.

Het CSPI is nog niet operationeel. We moeten afwachten welke mogelijkheden of oplossingen deze samenwerking zal bieden. De andere gewesten zijn bij het CSPI betrokken. Aangezien de andere gewesten de erf- en registratiebelasting nog niet hebben overgenomen, hebben ze niet de sense of urgency die VLABEL duidelijk wel voelt. Voorlopig moet VLABEL zich behelpen met de middelen die ter beschikking staan.

Andere knelpunten zijn het personeelsbestand en de bestaande structurele achterstand. Die achterstand is vanuit de federale overheid naar de Vlaamse overheid overgekomen. Het gaat om een erfenis uit het verleden die nog moet worden weggewerkt.

Ten gevolge van de zesde staatshervorming is ook nog een federaal aankoopcomité overgebleven. Dit comité behandelt de opdrachten van de federale entiteiten. Dit betekent dat de federale aankoopcomités niet in hun geheel aan de gewesten zijn overgedragen. Het Vlaamse Gewest moet met die gereduceerde capaciteit voortwerken.

Bovendien zijn gedurende de voorbije vijf tot tien jaar structurele achterstanden opgebouwd. Indien we een volwaardige en tijdige dienstverlening willen aanbieden, zullen we niet onmiddellijk alle vragen met betrekking tot die achterstanden kunnen aanpakken. Het is de bedoeling onze dienstverlening ten aanzien van de lokale overheden en het eigen gewest op peil te houden.

Volgens mij zal deze problematiek op een bepaald ogenblik onderdeel van een kerntakendebat uitmaken. Het protocol is afgesloten. Aangezien de rechtstreekse toegang tot de databank systematisch wordt geweigerd, moeten we de data nog steeds opvragen. We blijven hierop hameren. We zullen dit zeker eens aan bod brengen tijdens een vergadering van het Overlegcomité, dat hiervoor uiteindelijk ook dient.

Aangezien VLABEL alles al heeft overgenomen, hebben we hier een grote sense of urgency. In het Waalse Gewest en in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is die sense of urgency er gewoon minder of niet.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Minister, ik dank u voor deze stand van zaken. Ik merk bij mijn collega's – die ik ten zeerste apprecieer – een bepaalde gelatenheid die ik allesbehalve deel. Het probleem bestond al vroeger en we hebben het al verschillende keren besproken. Met wat creativiteit van de lokale besturen lukt het wel.

Op het terrein wordt er echter achterstand opgelopen in projecten. Er liggen projecten stil. Tijdens de vorige legislatuur hebben we drie maanden lang met de commissie vergaderd om de zaken te doen vooruitgaan. Als er een dossier door de Raad van State wordt vernietigd en er tijd wordt verloren, is het kot te klein, en terecht. We zeggen dat we dringend een tandje moeten bijsteken op het vlak van de ontwikkeling van fietspaden en verkeersveiligheid, maar ondertussen liggen er projecten stil. Men zit hier op te wachten. Aankoopcommissarissen schetsen al het werk dat zich ondertussen heeft opgehoopt. Ze krijgen geen toegang tot de database die op het federale niveau gewoon voorhanden is. Leg dat eens uit aan de burger en aan alle aangelanden waarmee je de plannen voor een fietspad hebt besproken. Vandaag moeten we zeggen dat het project stilligt. De aankoopcommissaris moet proberen alle informatie te vinden, maar hij moet zich behelpen.

We mogen daar allesbehalve gelaten in zijn. Ik hoor dat het zal worden geagendeerd op het Overlegcomité. Mag ik daaruit begrijpen dat het tot op heden nog niet is besproken?

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen (Open Vld): We moeten altijd oppassen als we het proces van anderen maken. Laat iedereen dat voor zichzelf doen.

De problematiek uit het verleden is niet bij de haren getrokken of erbij gesleurd om dingen goed te praten of te relativiseren. Er is inderdaad een probleem. De minister moet bilateraal proberen om met de federale minister van Financiën een doorbraak te forceren. In de techniciteit klinkt dit complex, maar de gevolgen zijn de dagelijkse realiteit van mensen die worden geraakt. Het gaat over voetpaden, fietspaden en wegen die moeten worden aangelegd. Maar het gaat ook over wie onteigend wordt. Mensen willen op zeker ogenblik weten wat de status is en waaraan ze toe zijn. Ze stoppen met investeren in hun tuin of het deel vastgoed dat ze dreigen kwijt te spelen. Het is voor iedereen belangrijk dat er op korte termijn klare wijn wordt geschonken.

Het is belangrijk om op een of andere manier, misschien informeel, door te breken. Het is niet dat er een extra inspanning moet gebeuren. Het gaat enkel over het delen van data. Met alles wat aan ICT voorhanden is, zou dit geen probleem meer mogen zijn. Er zou misschien iets minder moeten worden gezegd dat dit van mij is en dat van de ander, maar eerder moeten worden gekeken wat we samen kunnen betekenen voor de burger en de samenleving waar een administratie uiteindelijk dienbaar voor is.

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Ik sluit me volledig aan bij wat de heer Keulen heeft gezegd. Voor alle duidelijkheid, hier is geen gelatenheid. Ik heb op 18 februari een vraag gesteld over de werking en er was helemaal geen gelatenheid. We hebben de zaak ook behandeld toen VLABEL hier was. Mijnheer Ceyskens, u was op beide vergaderingen niet aanwezig. Ik vind het straf dat u niet aanwezig bent als dit punt wordt geagendeerd. We hebben de minister toen onze bezorgdheden duidelijk gemaakt en nu komt u ons verwijten dat we gelaten zijn. U zult mij vergeven dat ik vandaag niet opnieuw op de tafel sta. Ik heb dat al eens gedaan, ik heb een antwoord gekregen en ik heb de minister gezegd dat het in orde moest komen. VLABEL is komen uitleggen wat de problemen waren op dat ogenblik en dat eraan gewerkt wordt. Er is helemaal geen gelatenheid en ik spreek vandaag met kennis van zaken.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp.a): Minister, uit uw antwoord blijkt dat we iets actiever moeten optreden. Ik weet niet wie de heer Ceyskens gelatenheid verwijt, en dat maakt niet uit. We kennen het probleem. Het is al een paar keer ter sprake gekomen. We moeten iets actiever optreden, al dan niet bilateraal of via het Overlegcomité. Je krijgt het aan de burger of aan de lokale overheid inderdaad niet uitgelegd dat er gegevens bestaan, maar dat die niet gedeeld kunnen of willen worden. Zorg dat het wordt geoperationaliseerd, los van alle techniciteit. Onderneem actie in het kader van het samenwerkingsfederalisme.

U zegt dat dit een discussie wordt omtrent de kerntaken. Mijnheer Ceyskens, ik hoop dat we op uw steun kunnen blijven rekenen als die discussie wordt gevoerd. Moet de overheid dit nog doen of niet? We hebben die discussie al eens gevoerd. Ik neem aan dat u dan ondersteunt dat de overheid die taken moet blijven doen. Gelatenheid zou maar betekenen dat u rustig aanvaardt dat de regionale overheid die taken niet meer moet uitvoeren en dat ze worden uitbesteed aan de privé. Dat is wat voorligt. Ik hoop dat u daar niet gelaten op zult reageren.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Ik geef nog een korte aanvulling. Wij hebben ondertussen niet stilgezeten. Het protocol is gemaakt. Het CSPI is pas nu echt operationeel, na de publicatie in het Staatsblad na de stemmingen in het Brussels Parlement en in het Waals Parlement. Ik zal dat agenderen op een vergadering van het Overlegcomité, maar ik probeer wel altijd eerst de zaken bilateraal op te lossen. Je kunt bijna alles onmiddellijk in grote procedures stoppen, en een groot theater maken, maar dat helpt het niet vooruit. Vandaag is het niet het probleem dat we de gegevens niet krijgen, het probleem is dat het via mail moet gaan, en dat er daardoor vertraging is. Indien de webserver operationeel zou zijn, zouden we kunnen consulteren en zou er heel wat tijdswinst zijn.

U spreekt over de concrete dossiers. De achterstand is niet opgelopen. De achterstand was er, wij hebben die achterstand van de federale overheid geërfd. Wij hebben alleen de ambitie om, hopelijk, ooit de achterstand weg te werken. Maar dan moeten we sneller kunnen werken dan nu door maildocumenten op te vragen en dan de informatie via mail te krijgen. Maar het staat de mensen natuurlijk altijd vrij om er bij hun collega's in het federaal parlement op aan te dringen dat de webserver er zo snel mogelijk komt. VLABEL is heel sterk vragende partij. Wij zijn heel sterk aan het pushen om het te doen. Ik weet dat de wil er ook is bij mijn federale collega. Maar natuurlijk, een webserver ontwikkelen waartoe je op een beveiligde manier toegang hebt, neemt tijd in beslag. Vandaar dat we de voorbije maanden het protocol en het CSPI hebben. We gaan dus vooruit. Ik zou ook liever hebben dat we sneller vooruitgingen.

Mijnheer Bertels, u vroeg ook naar het protocol met de landmeters. Dat werd een maand of anderhalve maand geleden afgesloten en de definitieve versie staat op de website van VLABEL.

De voorzitter: De heer Ceysens heeft het woord.

De heer Lode Ceysens (CD&V): Ik ben alleszins blij dat ik het woord 'gelatenheid' eens heb laten vallen. Daar werd goed op ingepikt. Daarmee staat alles weer op scherp.

Mijnheer Lantmeeters, ik maak op dit moment normaal gezien deel uit van de commissie Leefmilieu. Indien ik had geweten dat u tijdens de bespreking met VLABEL op tafel bent gaan staan, dan had ik dat zeker willen zien.

Mijnheer Bertels, het gaat mij hier niet over de discussie of we het al dan niet doen, wel is het zo dat als we het doen, we ervoor moeten zorgen dat we het goed doen. Anders moeten we het niet doen. Daar gaat het vandaag over. We doen het vandaag nog altijd, dan moet het ordelijk verlopen. De dossiers die via die dienst verlopen, moeten netjes worden afgehandeld.

Minister, we hebben wel achterstand opgebouwd. De dienst heeft een aantal maanden stilgelegen. Tenzij er dan helemaal niets is bijgekomen, is er achterstand gekomen. Het signaal naar het federaal parlement is al gegeven. Mevrouw Smaers heeft er al een vraag gesteld. Het slotwoord van minister Van Overtveldt luidde: "De FOD Financiën heeft de nodige maatregelen genomen om de dienstverlening continu te garanderen. In afwachting van de operationaliteit van de gewestelijke webserver werden bijkomend tijdelijke en arbeidsintensieve maatregelen uitgewerkt opdat VLABEL zijn taken op een goede manier zou kunnen blijven uitvoeren." Uit dat antwoord leid ik af dat men er op het federale niveau van overtuigd is dat er geen probleem is op het Vlaamse niveau. Het wordt dus hoog tijd voor een stevige babbel.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jan Bertels aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de Europese begrotingsaanbevelingen – 2118 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jan Hofkens

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp.a): Voorzitter, deze vraag vormt een mooie aanzet tot de presentatie die wij straks zullen krijgen.

Minister, op donderdag 30 april 2015 bezocht de Letse Europees commissaris Dombrovskis België en zijn deelstaten om de inspanningen inzake het Europese Stabiliteitspact te bespreken. Bij een voorafname op de inhoud van deze gesprekken publiceerde de krant De Tijd, ere wie ere toekomt, op woensdagavond 29 april 2015 een interview met deze Europees commissaris. Daar werd meteen duidelijk gesteld dat België niet van een uitzonderingsregime zou kunnen genieten, en dat heeft tot gevolg dat ook grote infrastructuurprojecten, zoals Vlaanderen er wel enige op stapel heeft staan, dienen te worden verankerd binnen de Europees bepaalde begrotingsdoelstellingen.

Tegelijkertijd kondigde de commissaris aan dat de nieuwe Europese Commissie meer wil zijn dan een boekhouder die de lidstaten controleert, en dat zij dus ook

sociale accenten zou willen leggen. Zij wil met andere woorden ook een beleid rond bijvoorbeeld jeugdwerkloosheid, pensioenen en sociale bescherming.

Minister, wat was het resultaat van dit overleg in het licht van de Vlaamse context? Wat verwacht Europa van Vlaanderen inzake schuldafbouw en begrotingsdoelstellingen? Graag hier wat bijzondere aandacht voor de visie van Europa aangaande grote investeringen en de marge die Europa Vlaanderen hierbij zou laten binnen voornoemde begrotingsdoelstellingen. En dan gaat het, zoals u wel weet, over het investeringsplan-Juncker.

Verwacht Europa van Vlaanderen binnen deze sociale doelstellingen ook extra of alternatieve inspanningen op de Vlaamse beleidsdomeinen, zoals de activering binnen het beleidsdomein Werk of algemener binnen Onderwijs, Sociale Economie en/of Welzijn?

De publicatie van de groeiprognozes van de Europese Commissie op dinsdag 5 mei 2015 kwam – waarschijnlijk niet toevallig – tegelijk met de boodschap van de Europese Commissie dat België geadviseerd wordt een taxshift ter waarde van 10 miljard euro te realiseren om de economische groei en de concurrentiekracht aan te zwengelen. Was dit eveneens onderwerp van de gesprekken op donderdag 30 april 2015, en verwacht de Europese commissaris voor deze taxshift ook een wijziging in beleidsdomeinen die onder de Vlaamse bevoegdheden inzake fiscaliteit vallen?

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Mijnheer Bertels, dank u voor uw vraag. Dit thema belangt ons inderdaad allemaal aan. Ik ben dan ook benieuwd naar het antwoord van de minister, over hoe het overleg met de commissaris precies verlopen is.

Ondertussen hebben we de vooruitzichten van de Europese Commissie gekregen. Die laten duidelijk zien dat er ook een paar positieve zaken waren om over te spreken: de private consumptie stijgt; het reëel beschikbaar inkomen stijgt; er is een gunstig evoluerend investeringsklimaat; de export verbetert waardoor de handelsbalans weer positief is. Ik denk dat daarmee aangetoond is dat het beleid van de regering vruchten begint af te werpen. Ik denk dat we daar vooral aan moeten vasthouden. Als ik het goed heb begrepen, zijn dat ook de aanbevelingen van de Europese Commissie. Ze vraagt eigenlijk 'meer van dat', meer van het beleid dat op dit moment gevoerd wordt, meer van het beleid dat zorgt voor een sterkere concurrentiekracht van onze ondernemingen.

Er was ook een valse noot, namelijk over de investeringen die Vlaanderen of België zou mogen doen. Dat is inderdaad een lastige. We hebben daar in deze commissie verschillende keren over gesproken met een vertegenwoordiger van de Europese Commissie. In de redenering van de Europese Commissie lijkt toch een heel vreemde kronkel te zitten. Wij hebben ons als regio altijd heel hard geschraagd achter het rigide begrotingsbeleid dat de Europese Commissie ons vraagt. Wij willen daar ook absoluut de nodige maatregelen toe nemen. Maar anderzijds staat ze niet toe dat we investeringen plannen die die welvaart nog verder moeten ondersteunen door dat op een lange termijn in te plannen. We kunnen niet investeren in afschrijven over een langere periode tenzij – en dat is het vreemde – het hier nog wat slechter zou gaan. Volgens mij is dat een behoorlijk perverse redenering. De Europese Commissie vraagt eigenlijk om alleen die maatregelen te nemen als het hier nog slechter gaat. Ik neem aan dat u het daarover hebt gehad met de commissaris. Ik zou graag vernemen wat daar de redenering achter is. Hoe kan men vragen dat het slechter moet gaan voor je maatregelen mag nemen om je eigen economie door investeringen verder te ondersteunen?

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen (Open Vld): Minister, vragen van de oppositie zijn altijd kansen voor de meerderheid. In dat verhaal over het rapport van de Europese Commissie zit eten en drinken. Voor een groot deel zegt ze om op de ingeslagen weg voort te gaan, en om te proberen verder te werken aan het verscherpen van de competitiviteit, want dat betekent jobs. Vaak zijn de laaggeschoolden, degenen die kwetsbaar zijn op de arbeidsmarkt, ook de eersten die ervan kunnen genieten als er bijkomende jobs worden gecreëerd. Verder moeten we werken aan schuldafbouw en proberen op die manier middelen vrij te krijgen die je kunt gebruiken voor investeringen. Er is ook de tax shift, waar volgens mij het meest acute probleem de belasting op arbeid is. We moeten onderzoeken hoe we die kunnen verlagen. We hebben daar al een traject van 3 miljard euro afgelegd.

Het verhaal van de heer Diependaele is natuurlijk een heel fundamenteel verhaal. In een gezin of in een bedrijf worden investeringen over meerdere jaren uitgesmeerd, dat is de logica der dingen. De overheid moet dat meteen in rekening brengen, terwijl dat haaks staat op het voluntaristisch zijn in crisistijden en zorgen dat je op die manier je apparaat, je omkadering en je infrastructuur uitrust voor de toekomst.

Minister, ik ben heel benieuwd naar uw bevindingen. Ik vind het een echt politiek issue, mijnheer Bertels. Dat meen ik oprecht, zonder ironie. We moeten dat hier ook bespreken omdat de Europese Commissie deels onze slagkracht bepaalt en de ruimte om beleid te ontwikkelen en accenten te leggen. Voor een deel zijn dat aanbevelingen. Ik lees echter ook heel veel positieve punten. Men zegt toch dat we met dit land en de bijhorende regio's stappen zetten in de goede richting.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Voorzitter, het was zeer nuttig en interessant om met de Europese commissaris een overleg te hebben, samen met de federale collega van Financiën, en met de gewesten die erbij betrokken zijn, omdat we andere problematieken hebben. Ik begin met de discussie rond investeringen. U weet dat wij in Vlaanderen een stelling hebben ingenomen waarbij we zeggen dat we een investeringsregering willen zijn en blijven. We willen niet op een bepaald ogenblik sneller een begroting in evenwicht bereiken door te snoeien in investeringen, want dan ben je echt de tak van de economische groei, waar je op zit, aan het afzagen. Dat is onverstandig. We hebben daar ook een aantal redenen voor.

Ik kan de tabel aan de leden van de commissie bezorgen. Je ziet bijvoorbeeld wat de impact is van een grote investering die je moet doen, als je dat uitzet als een percentage van het bbp of als een percentage van het overheidsbudget. Ik neem het als een percentage van het overheidsbudget. Stel dat je de Oosterweelverbinding realiseert en je moet het spreiden over vijf jaar. Het kost bijvoorbeeld 600 miljoen euro per jaar in de begroting, dan is dat 0,27 procent van het Belgische overheidsbudget. Van Duitsland is dat 0,05 procent van het overheidsbudget, van Spanje is dat 0,13 procent, van Frankrijk is dat 0,05 procent en van zelfs een relatief klein land als Nederland is dat 0,19 procent. Voor Vlaanderen is dat 1,58 procent van het budget. Je merkt dat 'size matters'. In de begroting van een klein land hakt de investeringsregel veel meer in dan bij een groter land. Dat is ook de reden waarom in grote landen deze problematiek op dit moment niet leeft. Zij kunnen een veel betere spreiding doen van hun investeringen. Als ze 600 miljoen euro moeten investeren op jaarbasis en ze plannen het goed, heeft dat eigenlijk amper een begrotingsimpact. Voor een regio zoals Vlaanderen, heeft dat een bijzonder grote impact.

Hetzelfde geldt wanneer je het uitzet ten opzichte van het bbp. Je hebt altijd een factor 10 of 15 ten opzichte van grote landen. Dat betekent dat je heel vaak de

keuze hebt: haal ik mijn begrotingsdoelstelling of doe ik noodzakelijke investeringen die echt nodig zijn?

Daarom is onze stelling: geef ons ruimte, want wij willen die investeringen doen. We willen een strakke orthodoxie, maar vraag ons niet altijd om het in één jaar in te brengen, zoals we nu drie jaar aan een stuk doen met de anderhalf miljard euro aan investeringen voor Scholen voor Morgen. Geef ons logische afschrijvingstermijnen van tien, twintig of dertig jaar, afhankelijk van de grootte van de investering.

Ik heb dat daar ook zo, met die cijfers, op tafel gelegd, om te bewijzen dat het niet alleen een vraag is van een lidstaat of een regio, waar de uitdagingen voor de begroting nog altijd groot zijn, maar dat het ook gewoon een puur feitelijk verschil is tussen een kleine regio of lidstaat en een groot land. Dat is feitelijk en kwantitatief te bewijzen. Ik heb die tabel daar ook meegegeven.

Als je de berekening maakt voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en het Waalse Gewest, dan is het percentage natuurlijk nog groter, omdat die regio's nog kleiner zijn. We hadden onlangs een gemeenschappelijke ministerraad met de Duitstalige Gemeenschap. Als zij een ziekenhuis moeten bouwen van 30 miljoen euro, is dat bijna 10 procent van hun budget dat ze enkel aan dat ziekenhuis moeten geven. Dat is bijna niet meer te verzoenen met een begrotingsorthodoxie.

Uiteraard hebben we het ook over het stabiliteits- en het groeipact gehad. Ik heb toegelicht wat vanuit Vlaanderen onze begrotingsambitie en onze doelstellingen zijn, wanneer we opnieuw naar een begroting in evenwicht willen gaan, en dat we op die manier de federale doelstellingen op geen enkele manier in gevaar brengen. Ik heb ook toegelicht dat we meer doen dan de Hoge Raad van Financiën ons gevraagd had.

De Europese Commissie heeft in haar mededeling van 18 januari 2015 aangegeven welke marge Europa kan toelaten. De relatief gunstige economische situatie biedt bijvoorbeeld geen bijkomende flexibiliteit voor België en Vlaanderen. Dat is waar u naar verwijst bij de 'investment clause'. Wij voldoen voor de investering aan drie van de vier criteria. Gelukkig voldoen we niet aan het vierde criterium, zijnde een negatieve economische groei. Ik heb tijdens die vergadering aan bod gebracht dat het redelijk kafkaïaans is dat we eerst een negatieve economische groei moeten hebben vooraleer we flexibiliteit krijgen van Europa. Als we bepaalde investeringen zouden schrappen, zouden we misschien wel een negatieve economische groei hebben, om nadien dan flexibiliteit te krijgen. Dat is natuurlijk een heel kafkaïaanse redenering, als je er bij wijze van spreken alles aan zou doen om je economie te verslechteren. Die piste volgen we voor alle duidelijkheid niet.

In haar landenrapporten van 26 februari heeft de Europese Commissie de structurele problemen van de lidstaten geanalyseerd en de beleidsuitdagingen geïdentificeerd. Wij hebben daar vanuit Vlaanderen op geantwoord met ons Vlaams hervormingsprogramma voor 2015, dat toegevoegd is aan het nationale hervormingsprogramma en het Belgische Stabiliteitspact. Binnenkort krijgen we daarvan de conclusies, die de Europese Commissie zal doen in haar specifieke aanbevelingen voor de verschillende landen.

Tot slot heeft de Europese Commissie gevraagd naar de plannen met betrekking tot de aangekondigde belastinghervormingen, de tax shift. Er is vooral gesproken over de verlegging weg van de belasting op arbeid. Ook een vereenvoudiging van de belastingregimes is daar prominent aan bod gekomen. Collega Van Overtveldt heeft een heel gedetailleerde uitleg gegeven over de planning en de reeds genomen maatregelen, zoals de verlaagde werkgeversbijdrage en de verhoging

van de forfaitaire beroepskosten, waardoor er nu eigenlijk al een belangrijke tax shift is gebeurd tijdens deze legislatuur. Hij heeft ook gezegd dat er de komende maanden in de schoot van de Federale Regering gewerkt wordt aan een tweede tax shift, maar omdat die nog niet concreet is ingevuld, kon daar ook niet op worden ingegaan.

Samenvattend kan ik stellen dat de dominante vraag vanuit Vlaanderen, bijgetreden door Wallonië en Brussel, de impact van investeringen betrof. Ik ben er echt van overtuigd dat we dat moeten blijven aankaarten. Er is een zeer interessant rapport van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) van april 2014, dat stelt dat overheidsinvesteringen in transport en kritische infrastructuur een groter effect hebben op de economische groei dan sommige belastingverlagingen. Dat geeft aan hoe belangrijk overheidsinvesteringen zijn. Ik heb dat rapport daar ook onder de aandacht gebracht, om op die manier ons punt duidelijk te maken. De boodschap is overgekomen, want de commissaris zei nadien: "Ik wist niet dat dit thema hier zo sterk leefde." Jawel, dus.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp.a): Minister, als ik het goed begrijp, is er nog geen vooruitgang. En dat overheidsinvesteringen belangrijk zijn, daar hadden we geen rapport van het IMF voor nodig. Dat hebben we ook al gezien in het rapport van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) bij de begrotingsopmaak 2015.

Het is belangrijk dat u met uw federale collega afspreekt wat de deelgebieden kunnen, want voor Europa wordt België als één geheel bekeken. Ik ben dan ook benieuwd naar uw mathematische oefening, maar ik heb begrepen dat u ons de cijfers zult overmaken. Ik ben benieuwd of daar dan een andere visie in zit, dat het gemakkelijker zou zijn voor grote landen en moeilijker voor kleine. Die mathematische oefening wil ik wel eens bekijken.

Bij de federale overheid zijn ze erin geslaagd om een aantal investeringen buiten de begroting te houden. Ik verwijs bijvoorbeeld naar de gevangenen. Waarom zou dat voor Vlaanderen niet mogelijk zijn?

Hebt u ook gesproken over het plan-Juncker, de 300 miljard euro aan investeringen, met weet-ik-veel-welke duplicatoreffecten allemaal? Hebt u besproken wat daar voor Vlaanderen in zou kunnen zitten?

Dat zijn toch twee belangrijke elementen. De overheidsinvesteringen in België en Vlaanderen liggen lager dan het gemiddelde van onze economische partners rondom ons. Dat heeft ook een economische weerslag. Hebt u die twee pistes verkend? Liggen daar dan misschien mogelijkheden voor wat wij vragen?

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Eerst en vooral wil ik opmerken dat ik steeds sceptischer naar het plan-Juncker kijk. Eerlijk gezegd, stel ik me vragen bij de multiplicatoreffecten en de rol van de Europese Investeringsbank. Er is aangekondigd dat hier 300 miljard euro in zou worden gepompt. Ik stel me daar ferm vragen bij. Eerst en vooral gaat het maar om 8 miljard euro. Bovendien komt een gedeelte van dat geld van Horizon 2020, waar het eigenlijk nuttig wordt gebruikt. Nu wordt er 5 miljard euro versluisd. Dit is een ander debat, maar ik heb hier ernstige twijfels bij. Ik weet niet of we daar onze boontjes op moeten weken.

Aangezien ik net het werkaanbodbericht van de VDAB heb ontvangen, wil ik toch even vermelden dat er in april 2015 blijkbaar 4,2 procent meer vacatures waren. In die zin onderschrijven de cijfers nu het standpunt van de Europese Commissie.

Minister, wat het onderwerp van de schriftelijke vraag zelf betreft, wil ik drie punten naar voren brengen.

Ten eerste vind ik uw rekenoefening zeer interessant. Ik wil u, voor alle duidelijkheid, zeker niet tegenspreken. Natuurlijk maakt dit er deel van uit. Ik wil echter twee kanttekeningen maken.

Er is natuurlijk een verschil. Dat is een beetje mijn eigen fetisj. Ik ben een eurofiel, maar de EU houdt zich op dit vlak niet aan haar eigen verdragen. In het Verdrag van Lissabon staat dat met de interne staatsstructuur van de lidstaten rekening zal worden gehouden. In dit geval wordt daar echter geen rekening mee gehouden. België telt verschillende overheden. De federale overheid en de Vlaamse overheid investeren allebei. De federale overheid investeert niet in infrastructuurwerken. De rekensom moet dan ook worden gerelativeerd. De EU houdt zich echter niet aan wat ze zou moeten doen. De EU zou rekening moeten houden met de staatsstructuren. Dit zou een andere rekening opleveren.

Ten tweede hebben we gevraagd met afschrijvingstermijnen te werken. Dat is niet onlogisch. Ik vind het zelfs een doodnormaal systeem. We hebben echter njet op het rekest gekregen. Ik wil de EU hiervoor danken. Vlaanderen heeft, als een van de weinige regio's in de EU, gedurende vier jaar op rij een begroting in evenwicht opgesteld. We hebben altijd onze uiterste best gedaan om ons aan het rigide begrotingsbeleid van de EU te houden. Nu we om flexibiliteit vragen, krijgen we niets.

Ten derde vind ik dat de Europese Commissie zich als een zeer slechte kleuterjuf gedraagt. Het gaat om een kleuterjuf die vooral de eenmaking van haar klas en de samenhang tussen haar leerlingen wil benadrukken. Ze wil ervoor zorgen dat iedereen samen vooruitgaat. Ze ziet niet dat sommige kleuters met iets meer inspanningen eigenlijk sneller dan de anderen zouden kunnen groeien en vooruitgaan. Die anderen moeten natuurlijk ook ondersteuning krijgen, maar dat betekent niet dat de beste leerlingen moeten worden tegengehouden. We moeten die leerlingen alle kansen geven om te investeren in zichzelf, om zich te ontwikkelen en om sneller te groeien. Aangezien ze iedereen meetrekken, wordt de hele klas daar immers beter van.

Minister, de Europese Commissie offert dit allemaal op het altaar van de eenmaking en wil ervoor zorgen dat iedereen zo veel mogelijk bij elkaar blijft. Ik hoor geen enkel rationeel argument om die flexibiliteit niet toe te staan. Ik heb het al aan ambtenaren van de Europese Commissie gevraagd. Die argumenten zijn er niet. Ik heb vernomen dat u ze ook niet hebt gekregen. Ik vraag me af wat de reden kan zijn. Tenslotte gaat het absoluut niet om een onredelijke vraag. Ik vind de Europese Commissie dan ook een slechte kleuterjuf die te weinig doet om de leerlingen die dit kunnen sneller te laten groeien en om hen hierbij te ondersteunen.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Tijdens de vergadering van het Overlegcomité van 28 januari 2015 hebben we afgesproken dat een interfederale werkgroep de problematiek van de boekingsmethode van de openbare investeringen in het Europees Stelsel der Rekeningen (ESR), het begrotingssaldo, de begrotingen en de rekeningen van de publieke entiteiten verder zal bespreken. Aangezien hier in sterke mate vraag naar is, loopt dit overleg momenteel nog.

Wat de link met het plan-Juncker betreft, moet ik in alle eerlijkheid zeggen dat we nog zullen zien wat hier deel van uitmaakt en wat de mogelijkheden zijn. Tijdens de vergadering met de Europees commissaris heb ik verklaard dat het moeilijk uit te leggen valt dat de Europese Commissie soepelheid aan de dag wil

leggen voor of met een welwillend oog wil kijken naar investeringen die in het plan-Juncker passen, maar hetzelfde niet wil doen in verband met binnenlandse investeringen die niet onder het plan-Juncker zouden vallen.

Wat het plan-Juncker betreft, hebben momenteel zeven of acht lidstaten al iets gestort. Natuurlijk moet op een bepaald ogenblik tot een storting worden overgegaan. Op een bepaald ogenblik zullen de projecten worden gekozen. Wij zijn intensief met alle Europese financiering bezig. De keuzes die we maken, zijn echter keuzes die we sowieso zouden maken. Een gedeeltelijke Europese financiering is goed, maar ik wil de investeringen voor Vlaanderen niet kiezen op basis van de mogelijkheid dat er misschien middelen zullen komen. Indien die middelen dan niet komen, ontstaat immers een andere discussie.

We volgen dit nauwgezet op. Ik heb vooral de begrotingsflexibiliteit voor investeringen die onder het plan-Juncker vallen aangekaart. Ik vind binnenlandse investeringen even veel waard als grote kritieke infrastructuurwerken. Ik kan me inbeelden dat we bepaalde wegen momenteel echt snel willen realiseren, zoals de noord-zuidverbinding in Limburg. Dit valt misschien niet onder het plan-Juncker, maar voor de economie van die provincie is die verbinding van levensgroot belang. Het komt er niet op neer dat we enkel nog willen uitvoeren wat onder het plan-Juncker valt. Dat zou de foute werkwijze zijn.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp·a): Minister, met die laatste opmerking ben ik het eens. Ik neem aan dat al uw collega's hetzelfde standpunt zullen vertolken. Ik heb al verschillende mensen horen verklaren dat ze hopen op een investeringsmarge in uitvoering van het plan-Juncker.

Minister Annemie Turtelboom: De middelen die komen, zijn meer dan welkom. We volgen dat nauwgezet op. De vraag is enkel of we hierop moeten rekenen. Het antwoord is neen.

De heer Jan Bertels (sp·a): Sommige ministers zijn op dat vlak wat voluntaristischer. Ze denken dat ze het geld al hebben. Dat geld is echter deels nog fictief. We hebben een toelichting over het multiplicatoreffect gekregen. Mensen die hier meer verstand van hebben dan ik, zoals de heer Daems, hebben toen ook gevraagd wat dit allemaal is en waar dit heen gaat.

We moeten daar absoluut een beroep op doen als we kunnen. Ik neem aan dat we de lijst hebben ingediend. We kunnen inderdaad niet al onze boontjes daarop te week leggen.

Vlaanderen moet op het vlak van overheidsinvesteringen een tandje bij steken, net om de reden die u zelf aanhaalt. Het heeft een economisch terugverdieneffect. Vlaanderen heeft een aantal investeringen nodig – en zo maak ik het bruggetje naar de discussie over de begrotingsaanpassing die we straks zullen voeren. We laten daar kansen liggen om meer een investeringsregering te zijn dan dat u voorspiegelt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.